

Zber a výkup elektroodpadu - povinnosti a sankcie

Ing. Jarmila Ďurďovičová

hlavná inšpektorka útvaru inšpekcie odpadového hospodárstva

Slovenská inšpekcia životného prostredia

www.sizp.sk

OBSAH prezentácie

1. Orgány kontroly

2. Základné povinnosti pri zbere a výkupe elektroodpadu

3. Kontroly

4. Najčastejšie nedostatky

5. Sankcie

1. Orgány kontroly

- orgány štátneho dozoru v odpadovom hospodárstve
- iné orgány kontroly

Orgány štátneho dozoru v odpadovom hospodárstve

- MŽP SR [§ 105 ods. 2 písm. f) zákona o odpadoch]
- SIŽP (§ 106 zákona o odpadoch)
- Okresné úrady v sídle kraja [§ 107 písm. k) zákona o odpadoch]
- Okresné úrady [§ 108 písm. i) zákona o odpadoch]
- Slovenská obchodná inšpekcia – vo vzťahu k spotrebiteľom, vyhradeným výrobkom ale aj k zariadeniam obsahujúcim PCB [§ 110 ods. 1 písm. a) zákona o odpadoch]

subjekt kontroly = právnické osoby a fyzické osoby oprávnené na podnikanie (OÚ aj FO nepodnikateľov)

Iné orgány kontroly

- colné úrady a Kriminálny úrad finančnej správy (§ 111 zákona o odpadoch)
 - pre oblasť cezhraničného pohybu odpadov
- obce – prejednávajú priestupky (§ 109; § 115 zákona o odpadoch)
 - kontrolujú fyzické osoby (nepodnikateľov)

2. Povinnosti pri zbere a výkupe EO

- zákon o odpadoch (č. 79/2015 Z.z.)
- vyhl. MŽP SR č. 365/2015 Z.z. – Katalóg odpadov
- vyhl. MŽP SR č. 366/2015 Z.z. – „evidenčná vyhláška“
- vyhl. MŽP SR č. 371/2015 Z.z. – „vykonávacia vyhláška “
- vyhl. MŽP SR č. 373/2015 Z.z. – „RZV vyhláška “

POVINNOSTI

- všeobecné – § 14, § 13

- osobitné – § 16, § 12

- špeciálne – § 39, § 33

Povinnosti všeobecné

§ 14

- „správne“ zaradenie odpadu
 - *Katalóg odpadov*
 - *odpad od FO - skupina 20 Katalógu odpadov!!!*
- zhromažďovanie odpadov podľa druhov, ich zabezpečenie pred znehodnotením, odcudzením, nežiadúcim únikom
 - *§ 8 vykonávacej vyhlášky*

Povinnosti všeobecné

§ 14

- „oddelené zhromažďovanie NO a ich označovanie
 - *identifikačný list NO (§ 6 ods. 3; príloha č. 7 vykonávacej vyhlášky)*

- odovzdanie odpadu iba osobe „oprávnenej“
- vedenie a uchovávanie evidencie o odpadoch
 - *evidenčný list odpadov (príloha č. 1 evidenčnej vyhlášky)*
 - *uchovávať 5 rokov (elektronicky/písomne)*

Povinnosti všeobecné

§ 14

- splnenie ohlasovacej povinnosti
 - *na prílohe č. 2 evidenčnej vyhlášky – každoročne do 28. februára*
 - *uchovávať 5 rokov (elektronicky/písomne)*
- zhromažďovanie odpadov
 - najdlhšie 1 rok pred ich zneškodnením alebo
 - najdlhšie 3 roky pred ich zhodnotením
- **dodržiavanie zákazov podľa § 13!!!!**

Povinnosti osobitné

§ 16, § 12

- zverejnenie zbieraných alebo vykupovaných odpadov
- označenie zariadenia
 - *informačná tabuľa*
 - *aj názov činnosti!, ktorá sa vykonáva*
 - ❖ *§ 6 ods. 1 a 2 vykonávacej vyhlášky – predpísané údaje !*
- zaradenie odpadu od FO výlučne ako „komunálny odpad“
- oznamovať príslušnej obci zber/výkup odpadu – druh a množstvo odpadu
- uzatvorenie zmluvy s „individuálnym“ výrobcom EZ alebo s OZV
- plnenie povinností pri preberaní odpadu do zariadenia
 - *§ 9 vykonávacej vyhlášky (výnimky – ak ide o FO)*

Povinnosti osobitné

§ 16, 12

- štvrťročné oznamovanie výkupu odpadu príslušnému KC (výnimka)
- pri výkupe odpadu od FO vyžadovanie údajov o obci, z ktorej vykúpený odpad pochádza
 - *povinnosť účinná od 01.01.2021!*
- uskutočnenie zberu EO a jeho zhromažďovanie v členení na zberové skupiny!
 - *6 zberových skupín (§ 10 ods. 1 RZV vyhlášky)*
- zabezpečiť miesto zhromažďovania EO ustanoveným spôsobom
 - *oplotenie, nepriepustná podlaha, váha, zabezpečené proti vplyvu atmosférických zrážok (špeciálny kontajner alebo zastrešená budova) - § 10 ods. 2 RZV vyhlášky*

Povinnosti špeciálne § 39, 33

- oddelený zber – oddelene od ostatných odpadov
- zmluva s „individuálnym“ výrobcom EZ alebo s OZV
- odovzdanie EO spracovateľovi (zmluvnému)
- zabezpečiť vhodné podmienky počas prepravy EO
- zabezpečiť oddelenie EO vhodného na prípravu na opätovné použitie, recykláciu komponentov, ...

Povinnosti špeciálne

§ 39, 33

- vedenie a uchovávanie evidencie o vyzbieranom EO
 - *v kilogramoch a podľa kategórií*
 - *uchovávať 5 rokov (elektronicky/písomne)*
- štvrťročné ohlasovanie ustanovených údajov z evidencie zmluvne
 - „individuálnemu“ výrobcovi alebo
 - OZV
- **zákazy podľa § 33!!!**

3. Kontroly

3.1. Výkon kontroly

- zákon o odpadoch - osobitný predpis
- zákon o kontrole v štátnej správe (zák. č. 10/1996 Z.z.) - všeobecný predpis

■ zákon o odpadoch

- ❖ oprávnenia osoby vykonávajúcej štátny dozor (§ 112)
 - ✓ vykonávať potrebné zisťovanie, odbery vzoriek odpadov,
 - ✓ požadovať preukázanie totožnosti kontrolovanej osoby,
 - ✓ požadovať predloženie dokladov, vyhotovovanie fotodokumentácie, videodokumentácie, ..
 - ✓ neobmedzený a voľný vstup (aj v spolupráci s PZ SR), ...
- ❖ osoba vykonávajúca štátny dozor sa preukazuje služobným preukazom
- ❖ ochrana orgánu kontroly a spolupráca s PZ SR
- ❖ oznamovanie podozrenia z trestného činu neoprávneného nakladania s odpadom!

■ zákon o odpadoch

- ❖ povinnosti kontrolovanej osoby - § 112 ods. 6
 - ✓ strpieť výkon štátneho dozoru
 - ✓ umožniť orgánu kontroly vstup
 - ✓ preukázať svoju totožnosť
 - ✓ predložiť originály vyžiadanej dokumentácie (evidencia, doklady, ...)
 - ✓ **umožniť potrebné zisťovanie, odoberanie vzoriek, poskytnúť vysvetlenia, pravdivé a úplné informácie, ... !!!**
 - ✓ bezodkladne zabezpečiť zamestnanca, ktorý poskytne súčinnosť orgánu kontroly

3.2. Kontrolná činnosť SIŽP

Inšpekcia odpadového hospodárstva *ročne*

- vykoná cca 700 kontrol
 - *z toho cca 40 kontrol zberu a výkupu odpadov, z toho*
 - ✓ *na základe podnetov cca 26% kontrol,*
 - ✓ *porušenia zistené v 33% kontrol*
- preverí cca 200 podnetov
- porušenia zistí pri viac ako 30% kontrol
- vydá viac ako 100 rozhodnutí o pokute
- **podá cca 15 – 20 oznámení na PZ SR (prokuratúru) o podozrení zo spáchania trestného činu neoprávneného nakladania s odpadom!**

4. Najčastejšie nedostatky

- konanie v rozpore so súhlasom na prevádzkovanie zariadenia na zber odpadov [§ 97 ods. 1 písm. d) zákona o odpadoch], napr.
 - *existujúce oplotenie okolo areálu zariadenia bolo na viacerých miestach poškodené a na niektorých miestach chýbalo úplne*
 - *vykonávanie zberu nepovoleného odpadu ➡ v rozpore s udeleným súhlasom*
 - ✓ *sudy od motorového oleja, plechovky od riedidiel, časti odstránené z vyradených elektronických zariadení, odpady z betónu*

- konanie bez súhlas na prevádzkovanie zariadenia na zber odpadov [§ 97 ods. 1 písm. d) zákona o odpadoch], napr.
 - *subjekt prevádzkoval zariadenie na zber odpadov bez súhlasu – zber odpadov potvrdila existujúca dokumentácia*
- nevykonanie uložených opatrení na nápravu
 - *subjekt v určenej lehote nezabezpečil zhodnotenie, resp. zneškodnenie odpadov, ktoré boli ním nezákonne prijaté do prevádzky*

- riadne neplnenie ohlasovacích povinností – včas, ustanoveným spôsobom – v rozpore s ustanoveným spôsobom vyplňania tlačiva
- riadne neplnenie evidenčných povinností (včas, ustanoveným spôsobom – spôsoby vyplňania uvedené k tlačivám), napr.
 - *absencia údajov o nasledujúcom držiteľovi odpadu*
 - *evidencia nebola vedená vôbec*
- odovzdanie odpadu osobe neoprávnenej

- nezaradenie odpadu správne podľa Katalógu odpadov (najmä odpad od F0)
 - *subjekt nezaradil odpady prevzaté od F0 do skupiny 20 - Komunálny odpad*
- neoznámenie príslušnej obci údaje o druhu a množstve vyzbieraného alebo vykúpeného odpadu
- neoznámenie v stanovenej lehote (do konca mesiaca nasledujúceho po ukončení štvrťroka) príslušnému koordinačnému centru (KC elektroodpad, družstvo, Bratislava) druh a množstvo vykúpeného odpadu
- neposkytnutie vyžiadaných potrebných písomností, pravdivých a úplných informácií

- nezabezpečenie odpadu pred znehodnotením a nežiadúcim únikom a nakladanie s nebezpečnými odpadmi v rozpore so zákonom o odpadoch a osobitnými predpismi, napr.
 - *subjekt nezabezpečil odpad –opotrebované chladničky a mrazničky – pred ich znehodnotením a vplyvom atmosférických zrážok – odpad bol zhromažďovaný v nezastrešenom kontajneri a na zhromaždenom elektroodpade ako aj na dne kontajnera sa nachádzal zrážkový sneh*
 - *subjekt nezabezpečil podlahu v sklade odpadu proti pôsobeniu škodlivých látok a ani jej nepriepustnosť*
-
- ❖ § 10 ods. 2 RZV vyhlášky zabezpečiť miesto zhromažďovania EO ustanoveným spôsobom, t.j. ...
nepriepustná podlaha, zabezpečené proti vplyvu atmosférických zrážok – špeciálny kontajner alebo zastrešená budova, ...

5. Sankcie

- priestupky (§ 115) – FO
 - priestupky podľa písm. a) až r) prejednáva obec [§ 109 písm. a)]
 - *pokuta do výšky 1 500 eur*
 - priestupky podľa písm. s) až ac) prejednáva OÚ [§ 108 písm. j)]
 - *pokuta do výšky 2500 eur*
- iné správne delikty (§ 117) – podnikateľ
 - pokuty ukladá oprávnený orgán ŠSOH
 - *SIŽP [§ 106 písm. b)]*
 - *OÚ v sídle kraja [§ 107 písm. l)]*
 - *OÚ [§ 108 písm. j)]*

- OŠS OH v rozhodnutí o uložení pokuty môže uložiť aj opatrenia na nápravu (§ 116 ods. 3)
- pokuta vo výške dvojnásobku hornej hranice pokuty (§ 116 ods. 4)
 - *ak povinný poruší v čase jedného roka od právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty povinnosť, za ktorú mu pokuta bola uložená alebo nesplní opatrenie na nápravu*

- Iné správne delikty - § 117 zákona o odpadoch
 - ods. 1 od 500 eur do 50 000 eur , napr.
 - *nesprávne zaradenie odpadu (napr. od FO), nevedenie a neuchovávanie evidencie o množstve vyzbieraného EO, ...*
 - ods. 2 od 800 eur do 80 000 eur , napr.
 - *nevedenie prevádzkovej dokumentácie o spracovaní EO*
 - ods. 3 od 1 200 eur do 120 000 eur , napr.
 - *neuzatvorenie zmluvy s OZV, nezabezpečenie odovzdania prevzatého EO, neoddelenie EO vhodného na prípravu na opätovné použitie*

- Iné správne delikty - § 117 zákona o odpadoch
 - ods. 4 od 1 500 eur do 200 000 eur , napr.
 - *konanie v rozpore s § 97*
 - ods. 5 od 2 000 eur do 250 000 eur , napr.
 - *nevykonanie opatrenia na nápravu*
 - ods. 6 od 4 000 eur do 350 000 eur , napr.
 - *porušenie zákazov - podľa § 13, § 16 ods. 5, § 33, nezákonný cezhraničný pohyb odpadov, ...*

Ďakujem za pozornosť!

